

32. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA RS

Ljubljana, 17. 9. 2020 - Državni svet RS je na svoji 32. redni seji, ki je potekala 16. 9. 2020, med drugim podprl Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2020 in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 ter se seznanil s stališči Vlade RS o Večletnem finančnem okviru EU 2021-2027 in svežnju za okrevanje. Slednja dokumenta jim je predstavil predsednik Vlade RS Janez Janša.

Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2020

Državni svetniki so bili do predloga rebalansa državnega proračuna kritični, a so ga kljub temu podprli.

Strinjali so se, da kljub zaskrbljenosti zaradi hitre rasti zadolževanja države in načrtovanega zgodovinsko visokega javnofinančnega primanjkljaja prevladuje ocena, da je z vidika širše družbene koristi in uspešnosti okrevanja gospodarstva, zadolževanje države za financiranje ukrepov za omilitev posledic korona krize upravičeno. Kot pozitivno so ocenili tudi potezo, da se kljub izrazitemu upadu prihodkov državnega proračuna z rebalansom ne posega v proračune občin in višino povprečnine. Prav tako so ocenili, da je predlagani rebalans proračuna odraz večjega posluha aktualne vlade za probleme na področju lokalne samouprave. Ob relativno nizki stopnji zadolženosti slovenskih občin, ki k slovenskemu javnemu dolgu prispevajo minimalen delež, Državni svet RS pozitivno ocenjuje letošnji dvig omejitve splošne zadolžitve za dve odstotni točki, s čimer so občine dobile možnost dodatnega zadolževanja za izvajanje občinskih investicij.

Dodali pa so, da je Vlada RS premalo ambiciozna v postavljanju trdnejših standardov pri doseganju strateških ciljev na področju znanosti in kulture. Državni svet je zato pozval resorni ministrstvi za kulturo in znanost k razmisleku o možnosti, da je lahko pandemija, namesto razlog za zmanjšanje sredstev v rebalansu proračuna, priložnost za drugačen fokus in odmik od podcenjujočega odnosa do kulture in znanosti, ter za afirmativno spoznanje, da je vlaganje v kulturo in znanost investicija v prihodnost, ki ima multiplikativne in trajne učinke.

V povezavi s financiranjem investicij v okviru aktualne in prihodnje finančne perspektive ter mehanizma EU za okrevanje in odpornost je Državni Svet opozoril na težave občin pri izvajanju investicijskih projektov, saj so v preteklosti več ali manj porabile finančne rezerve za financiranje zakonskih nalog in so zato nezmožne zagotavljati lastno finančno soudeležbo. DS pričakuje, da bodo občine prihodnje leto upravičene do sredstev za financiranje investicij v višini šestih odstotkov skupne primerne porabe. Pričakuje tudi, da bodo ukrepi na področju kohezijske politike dosegli svoj namen in pospešili črpanje EU sredstev v iztekajoči se finančni perspektivi.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021

V nadaljevanju so državni svetniki podprli predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2020 in 2021 po nujnem postopku, ki tako omogoča prevzemanje plačevanja obveznosti, ki se financirajo iz namenskih sredstev EU preko načrtovanih pravic porabe v sprejetem proračunu države.

Večletni finančni okviri EU 2021-2027 in svežnj za okrevanje

Predsednik Vlade RS Janez Janša je predstavil Večletni finančni okvir EU 2021–2027 in odgovarjal na vprašanja državnih svetnikov. Poudaril je, da gre za bolj pomembne zaključke, ki so bili sprejeti na ravni Evropske unije, v teh zaključkih pa je Sloveniji namenjeno največ sredstev doslej. Poudaril je, da mora Slovenija sredstva iz evropskega svežnja za obnovo po pandemiji covid-19 investirati pametno in čim prej, ter dodal, da je treba sredstva najprej še pridobiti, zato si bo vlada prizadevala za izboljšanje učinkovitosti črpanja, ki mu pretekle vlade niso namenjale dovolj pozornosti.

Pri svežnju za obnovo gre za enega najpomembnejših dokumentov, kar jih je EU doslej sprejemala. Za Slovenijo je na voljo daleč največ evropskih investicijskih sredstev doslej, pri čemer so za porabo na voljo le tri leta časa. Dosedanje stanje na področju črpanja evropskih sredstev po njegovih besedah "ni ravno cvetoče". Med razlogi je izpostavil sodno prakso, ki po njegovih besedah omogoča neutemeljeno zaviranje pomembnih naložb in s počasnim odločanjem dodatno upočasnjuje postopke, ter tudi sicer počasne administrativne postopke.

Poudaril je, da je "prva prioriteta poleg priprave vseh formalnih podlag za črpanje evropskih sredstev odprava birokratskih ovir." Dodal je, da je ključno, da Slovenija prejeta sredstva investira pametno, pomembno pa je tudi, da to stori čim prej.

Dogovor o svežnju za obnovo Evrope po pandemiji covid-19, ki so ga voditelji članic EU dosegli sredi julija, vključuje prihodnji sedemletni proračun unije v vrednosti 1074 milijard evrov in sklad za okrevanje v vrednosti 750 milijard evrov. V tem je 390 milijard predvidenih za nepovratna sredstva, delež za posojila pa znaša 360 milijard. Slovenija lahko v prihodnjih sedmih letih iz celotnega svežnja računa na 10,5 milijarde evrov, od tega na 6,6 milijarde evrov nepovratnih sredstev.

Kot je predsednik Janša izpostavil, povsem nepovratnih sredstev sicer ni, saj jih bo na koncu nekdo vendarle moral prispevati. Zanje se bo zadolžila Evropska komisija iz primarnih virov - kateri so ti, še razpravljajo. Vendar pa stroški za nepovratna sredstva ne bodo neposredno bremenili proračunov.

Čeprav so možnosti porabe sredstev vnaprej določene, so cilji Slovenije skladni s cilji Evropske komisije, zato premier ne pričakuje težav. Poudaril je, da bo nacionalni načrt za okrevanje in odpornost vključeval strukturne reforme. Prioritete so digitalizacija, okoljevarstveni ukrepi, krepitev produktivnosti, izboljšanje trga dela ter izboljšanje izobraževalnega, zdravstvenega in socialnega sistema.

Usmeritve, ki jih upoštevajo pri oblikovanju načrta, so uravnoteženo in trajnostno okrevanje po epidemiji ter podpora strukturnim reformam in javnim naložbam, ki so ključne za večjo odpornost ter za zeleno in digitalno preobrazbo.

Državni svetniki so mu večinoma pritrdili glede administrativnih ovir in dejstva, da si država sredstev še ni dejansko zagotovila. Največ kritik je šlo na račun administrativnih ovir.

* * *